

Bijlage 4

Werkwijze en uitkomsten enquête onder gemeenteleden PGU

Werkwijze

Met hulp van de zogenaamde flapdialoog zijn verschillende vragen voorgelegd aan onderstaande groepen binnen de gemeente, daarnaast hebben er vragen in het kerkblad en op de website gestaan. Wij beseffen dat we hiermee met name de actieve gemeenteleden hebben bereikt. Op het artikeltje in het kerkblad kwamen slechts enkele reacties. In een paar werkgroepen zitten enkele mensen die je randkerkelijk zou kunnen noemen. Een paar jonge gezinnen zijn via de e-mail apart uitgenodigd om te reageren op een aantal vragen. Hierop is één reactie gekomen.

De mensen die meededen met de flapdialoog waren enthousiast over de methode die als volgt gaat: in groepjes van twee beantwoorden mensen in de eerste ronde een vraag. Na vijf minuten gaat het vel papier voor de tweede ronde naar een volgend groepje dat verder aanvult. Dit gebeurt nog een keer waarna het volgende groepje in ronde vier één of twee antwoorden rood maakt ('dit moeten we zeker niet gaan doen') en in ronde vijf groen ('direct mee beginnen').

Bezochte werkgroepen: clusterberaad met ouderlingen, pastorale medewerkers en predikanten, Kindernevendienst, Commissie Eredienst, gemeentevergadering, College van Diakenen, Wiebelief, Life&Faith, Kerkcafécommissie, Joppers, Jeugdtraad, Commissie Preek van de Leek, College van Kerkrentmeesters, Vorming & Toerusting, Bijbel open, bezoekers Thamerkerk (na viering op zondag 22 maart), bezoekers De Schutse (na viering op zondag 22 maart).

Uitkomsten enquête

Algemeen

Wat betekent de PGU voor jou

Wat verwacht je van de PGU en komt die verwachting uit

Waarom kun je de PGU niet missen

Wat vind je in de PGU aantrekkelijk/minder aantrekkelijk

Wat heb je nodig om je thuis te voelen in de PGU

Wat zou je anders willen zien in de PGU

Hoe kan de PGU over vijf jaar een nog aantrekkelijke(r) gemeente zijn

De betekenis van de PGU is voor velen het gezamenlijk beleven van de eredienst. Dat betreft dan zowel de ontmoeting met elkaar (de gemeenschap, die lief en leed deelt), als het geïnspireerd worden door de dienst (preek). Velen noemden dat ze de ontmoeting met elkaar, de gemeenschap, niet zouden willen missen.

De gemeente wordt gezien als plaats waar de kerk zichtbaar wordt en je bij het woord/de liefde van God betrokken wordt. Sommigen ervaren de PGU als de plek die een rustpunt is, een plek om dichterbij God te komen, een plek om met andere dingen bezig te zijn dan gewoon. Het bij elkaar komen, o.a. op zondag, betreft je bij elkaar en bij het geloof. Alleen in een kerkgemeenschap kun je het geloofsgesprek, bij voorkeur in een gespreksgroep, gaande houden en kun je in je geloof groeien, zo wordt dit verwoord.

In de enquête komt de zorg naar voren dat het spreekwoord 'uit het oog uit het hart' helaas ook nog wel eens voor onze gemeente opgaat. Ook wordt opgemerkt dat de kerk wellicht onvoldoende aansluit bij de belevingswereld van het heden. De dienst zou veelal ontoegankelijk zijn voor randkerkelijke mensen. Joppers waarderen de gezelligheid die tot uiting komt in het elkaar begroeten als je de kerk op zondagochtend binnenkomt en het koffiedrinken na de dienst.

Positief wordt genoemd: de diensten, vooral de bijzondere diensten, jeugdwerk en de jeugdwerker, de bijeenkomsten van Vorming & Toerusting, de saamhorigheid en de openheid: er kan veel. Dan wordt wel verwacht dat de gemeente let op haar eigen voeding, kritisch blijft op wat er in de gemeente gebeurt en open staat voor nieuwe dingen. Treffend verwoordde iemand de verscheidenheid: "Veelkleurigheid, diversiteit, iedereen anders en toch samen."

Wat beter kan: meer jeugd/jongeren en jonge ouders naar de kerk en meer aandacht voor twijfelaars, randkerkelijken, zinzoekers buiten de kerk, kerkverlaters, enz. Anderzijds zal volgens een ander het laten horen van Jezus boodschap toch centraal moeten blijven staan. Iemand noemt de kloof tussen oud en jong en wees erop dat ouders naar de kerk komen zolang zij jonge kinderen hebben. Als de kinderen niet meer gaan, komen de ouders ook niet meer.

Het is belangrijk om als gemeenschap het geloof met elkaar te vieren en Gods verhaal positief te durven delen met anderen, dit moet ook duidelijk worden uit de manier waarop wij ons in de samenleving opstellen. Verder om als gemeenschap naar elkaar om te zien, te luisteren en er voor elkaar te zijn, om aandacht te hebben voor onze jeugd, naar hen te luisteren en hen te begeleiden, dat is ook een investering waard. En om open te staan voor de anderen in de samenleving zodat zij zich welkom weten en gehoord voelen. De kerkdienst moet aantrekkelijk zijn en het is goed als er een breed aanbod van activiteiten is.

Om mensen te blijven aanspreken en ook nieuwe mensen aan te spreken is de eigen houding belangrijk: enthousiast, positief, sociale eenheid, vasthouden aan de Bron, open en met humor, naar elkaar luisteren. Ons niet schamen voor ons geloof en erover praten. Het is goed om mensen bij gespreksgroepen te betrekken; burens en vrienden mee te nemen. Gastvrijheid is van belang: nieuwe mensen na een kerkdienst meenemen naar de koffie en aan anderen voorstellen; als iemand in de gemeente komt, op bezoek gaan en die persoon verwelkomen.

Eredienst

Wat is de waarde van de eredienst op zondag, voor jezelf en voor de gemeente

Wat zou je anders willen zien in de PGU

In hoeverre is een kerkgebouw bepalend voor jouw kerk-zijn

Hoe kan de PGU over vijf jaar een nog aantrekkelijke(r) gemeente zijn

Welke nieuwe mogelijkheden zie je voor de eredienst

Het kerkgebouw lijkt meestal niet bepalend voor het kerkgevoel van de bezoekers. De diensten ervaren mensen als positief, vooral de bijzondere diensten. De eredienst is voor de gemeenteleden belangrijk om geraakt te worden door preek, muziek en/of gebed. Samen zingend het geloof belijden en tot rust komen, na de dienst gezegend weer op pad gaan met 'denkvoer' voor de week. Ook het omzien naar en de ontmoeting met elkaar vindt men fijn. Er is wel enige behoefte aan verandering: aan meer diversiteit in soort kerkdienst. Verder wordt gepleit voor meer jeugd/jongeren en jonge ouders naar de kerk.

Eén groep wil graag in een vast ritme de 'traditionele dienst' afwisselen met een dienst die zich meer richt op een bepaalde leeftijdsgroep. In zo'n kan de muziek of muziekbegeleiding worden aangepast of de dienst kan een specifieke vorm (bijvoorbeeld Taizé en Iona) krijgen. Ook in andere groepen worden Taizé- en Ionaveringen vaak genoemd. Net als andere muziek. Sommigen willen graag meer maatschappelijke thema's in de kerkdienst.

Om de dienst voor kinderen aantrekkelijk te houden wordt gedacht om kinderen meer met muziek in contact te brengen (kinderkoor, zangles, orgel, piano), een gedicht te laten voorlezen of i.p.v. bloemen uit de kerk, kinderen die dat kunnen gebruiken, iets leuks te geven. Een paar Joppers pleiten ervoor

om jongeren meer verantwoording te geven en mee te laten doen met de dienst. Opgemerkt wordt dat de kerkdienst aantrekkelijk moet zijn.

Jeugd en jongvolwassenen

Hoe kan de kerk mensen van 0-40 boeien en binden

De antwoorden hebben zowel betrekking op de zondagse kerkdienst als op de kerkelijke gemeenschap met al haar activiteiten. Ten aanzien van de zondagse kerkdienst wordt gedacht aan diversiteit van soorten diensten, mogelijk ook op een andere tijd, die een leeftijdsgroep aanspreken zoals een dienst in de taal en (muziek)vorm van jongeren, regelmatig een dienst waarbij kinderen betrokken zijn. Bij een dienst kunnen we de oude woorden uit de Bijbel vertalen naar het nu, wat leert ons die Bijbel voor het nu en inspelen op dagelijkse zaken van nu. Hierdoor blijft het Woord actueel. Het is goed als we als kerkelijke gemeenschap voor iedere leeftijdsgroep aansprekende activiteiten hebben, als leeftijdsgroepen andere leeftijdsgroepen kunnen ontmoeten en als we elkaar vertellen wat ons raakt in God en geloof. Ook kan het goed zijn om populaire personen uit te nodigen die iets vertellen over hun godsdienstige ervaringen. Authenticiteit is belangrijk. Als gemeenschap kunnen we het leven delen en als kerk mogen wij een goede boodschap uitstralen (Kerk=God=Liefde=Rustpunt). Als kerk moeten wij open staan blijven staan voor nieuwe (soms heel andere) ideeën en vormen van uitingen. We kunnen de taal van jongeren spreken en hen meenemen in de taal van de kerk. Het is verder belangrijk om kinderen van kind af aan te betrekken bij activiteiten, aandacht voor onze jongeren te hebben, naar hen te luisteren en hen te begeleiden. Dat is ook een investering waard.

Enkele concrete ideeën: seizoenafsluiting met elkaar, samen ...zeilen/volleyballen/strandwandeling kinderclub, bijvoorbeeld twee keer per jaar cyclus van tien keer; knutselen, spelen/speurtocht, actieve bezigheid, kinderkoor/zanglessen, leuke dingen doen = elkaar beter leren kennen.

Pastoraat

Wat betekent pastoraat voor jou zelf

Wat betekent pastoraat voor de mensen in de PGU

Hoe kan het pastoraat er volgens jou over vijf jaar uitzien

De deelnemers aan de enquête verstaan onder pastoraat het omzien naar elkaar en betrokkenheid met de mensen om je heen, niet alleen binnen de kerkgemeenschap. Ervan overtuigd zijn dat je altijd bij iemand terecht kunt als je een probleem hebt, maar ook zelf openstaan voor hulp. Je gekend mogen weten, aandacht met respect en vertrouwen. Binnen de PGU wordt pastoraat ervaren als 'mensen de hand reiken, aanwezig zijn voor elkaar, zeker in geval van nood (ziekte, etc.) maar ook bij vreugdevolle gebeurtenissen. Bij pastoraat denkt men aan bezoek van predikanten, maar niet per se. De verwachting is dat er meer onderling pastoraat in kleinere kringen zoals huiskringen en ontmoetingsmaaltijd zal plaatsvinden. Er wordt ook meer pastoraat op maat verwacht. Verwachting is dat pastoraat meer bij vrijwilligers komt te liggen die daarvoor moeten worden opgeleid en begeleid. Veroudering van het ledenbestand zal om meer pastoraat vragen, maar er is geen eenduidig antwoord of er meer pastoraat nodig zal zijn dan momenteel het geval is, ouderen blijven langer fit.

Diaconaat

Hoe kan het diaconaat er volgens jou over vijf jaar uitzien

Kan de PGU een grotere rol gaan spelen in het sociaal domein

We moeten realistisch blijven qua menskracht, je kunt niet alles van de diaconie verwachten, terwijl de verwachting wel is dat we meer hulp moeten gaan bieden. Kunnen we financiële middelen buiten de kerk zoeken? De diaconie kan de voedselbank ondersteunen. Verder kunnen we de burgerlijke gemeente wijzen op misstanden en op hun verantwoordelijkheden. We kunnen een sociaal netwerk vormen en financiële steun bieden aan behoeftigen in de ruimste zin van het woord.

Financiën

Hoe kan de PGU financieel gezond blijven

Bezuinigen op personeel of gebouwen wordt slechts een paar keer gemeld. Genoemd worden zelf meer onderhoud gaan doen, teruggaan naar één kerkgebouw, minder stoken in de winter of vrijwilligers die voorgaan in de kerkdienst. Het merendeel van de antwoorden richt zich op het genereren van extra inkomsten. Voorstellen zijn het werven van meer leden, leden stimuleren om meer bij te dragen, betalen voor het kerkblad, geen gratis drankjes/koffie, het (meer) verhuren van de gebouwen (eetlocatie, bijeenkomsten, concerten) en activiteiten organiseren die geld opbrengen (oliebollenactie, bazaar, lunchcafé, sponsoring). Mensen noemen ook het aanpassen van de uitgaven aan de inkomsten en het inzichtelijk maken wat de kerk kost per gemeentelid. Het kerkgebouw blijkt meestal niet bepalend voor het gevoel van kerk-zijn. Het gaat velen om de gemeenschap van mensen en niet om het gebouw. Niet elk gebouw is geschikt, bijvoorbeeld i.v.m. slechte akoestiek. Een gebouw moet wel goede sfeer hebben, als een plek voelen waar je God kunt ontmoeten. Sommigen geven aan dat ze met de Thamerkerk een grote emotionele binding hebben en dat ze daar geen alternatief voor zien.

Bezinning

Uit de enquête komt naar voren dat het programma van Vorming & Toerusting zeer wordt gewaardeerd. Opgemerkt wordt dat het goed is als er een breed aanbod van activiteiten is. Kerkcafé en preek van de leek worden vaak genoemd als aantrekkelijk aanbod van de gemeente, dat aansluit bij de huidige tijd.

PR

Op veel plekken is gezegd dat er meer PR moet komen: activiteiten in pers, website, flyer. Website zou ook levendiger kunnen en de kerk kan sociale media gaan gebruiken.

Uithoornse samenleving

Wat betekent de PGU voor de samenleving in Uithoorn

Wat zou de PGU nog meer kunnen betekenen voor de samenleving in Uithoorn

Kan de PGU een grotere rol gaan spelen in het sociaal domein

Een aantal mensen noemt de (missionaire) maatschappelijke activiteiten die vanuit de PGU plaatsvinden als betekenisvol. Sommigen geven aan dat de PGU een taak heeft voor een breder publiek dan de eigen geloofsgemeenschap, eventueel voor heel Uithoorn. Dan moet ze wel meer PR plegen. De betekenis van de PGU voor de samenleving wordt beperkt geacht en de PGU wordt als min of meer onzichtbaar gekenschetst. Er wordt door de diaconie een en ander gedaan, ook samen met anderen (bijvoorbeeld voedselbank). De kerk is wel gastvrij en geeft, bijvoorbeeld met de zonnepanelen, een voorbeeld. De kerk kan een rustpunt zijn binnen de maatschappij en dit uitstralen. Passieve leden en ontkerkelijking geven de PGU in de samenleving een negatief beeld.

Belangrijk is open te staan voor de anderen in de samenleving zodat zij zich welkom heten en gehoord voelen.

De gemeenteleden zien een belangrijke rol voor de PGU in het sociaal domein, als voorbeelden worden activiteiten genoemd die al waren benoemd door diakenen (zowel lokaal als landelijk). Genoemd worden het maatjesproject (maat zijn voor een ander), voedselbank, ontmoetingsmaaltijden en een loketfunctie voor maatschappelijke vragen en problemen. Tevens zien mensen een belangrijke rol om een plek te bieden voor het samen nadenken over onderwerpen in de samenleving (waarbij vooral het kerkcafé wordt genoemd en met enige reserve de preek van de leek).

Onze kerkgebouwen en zalen kunnen we beschikbaar stellen/verhuren aan organisaties en anderen voor bijeenkomsten, feesten, familiereünies, etc. We kunnen rondom een bepaald thema samenwerken met kunstenaars.